

saadan Skole har to Sæt Læsebøger, en 2-Klasses Skole, hvor et Barn maa gaa 3 à 4 Aar i hver Klasse, i 3 à 4 Aar tærskle igennem den samme Læsebog, er det klart, at det bliver kedeligt i højeste Grad, medens vi f. Eks. her i København have en 7-Klasses Skole, hvor Børnene hvert Aar faa en ny Læsebog, afpasset efter Børnenes Fatteevne. Det gør selvfølgelig Læsetiden, som er Grundlaget for Dansk-Undervisningen, langt mere interessant. Man keder det Barn, der skal sidde 3 à 4 Aar og tærskle og blade igennem den samme Læsebog. Men saadan er det.

Dette Spørgsmaal om Skolens Forsyning med Læremidler blev draget frem paa det almindelige danske Skolemøde, som blev afholdt i Aarhus sidste Sommer. Nu er det desværre saaledes, at vi ingen Statistik have over, hvilken Undervisningsmidler Folkeskolen ejer. Vi have Statistik over saa meget andet i vort Land, men dette Forhold er endnu ikke kommet ind under Statens statistiske Bureau. Det kunde have sin Interesse, om Bureauet vilde beskæftige sig med denne Ting, og vi vilde derved faa et Billede af, hvor langt vi staa tilbage paa dette Omraade, og hvad der burde gøres i denne Henseende. Jeg har derfor tilladt mig at rejse denne Sag her ved Finanslovens Behandling, hvor det forekommer mig, at den hører hjemme saa godt som nogen anden Sag, og jeg vilde ønske, at den højtærede Minister vilde tage sig af dette Spørgsmaal. Det kan ske paa forskellige Maader. Det kan ske saaledes f. Eks., at Lovgivningsmagten bestemmer, at en Folkeskole skal have saa og saa meget Undervisningsmateriel; det kunde ogsaa ske paa den Maade, at Staten forhøjede denne Bevilling paa de 5,000 Kr., stillede større Beløb til Raadighed, saa at der kunde gives Tilskud omkring til Skolerne. Det vilde opmuntre Skolemyndighederne ude i Landet til at skaffe et bedre og mere nødvendigt og tidssvarende Undervisningsmateriel end det, vi have i Øjeblikket. Der er, som sagt, forskellige Veje, man her kan gaa, og jeg vil haabe, at vi maa gaa en af disse Veje, saa at vi ikke skulle blive staaende ved det, vi nu have. Det er ganske sikkert en meget daarlig Økonomi, at man vedtager en Lønningslov for Lærerstanden, der paabyrder Staten og Kommunerne meget betydelige Udgifter — det store Skridt er gjort, og det er det, der væsentlig koster ved Folkeskolen —, men forsømmer en Opgave, som er af uhyre stor Betydning,

men som jo ikke koster noget i Forhold til det andet. Altsaa det store Offer kunne vi bringe, det give vi vort Tilskud til baade fra Stat og Kommune; men det, som skulde gøre den store Udgift nyttig, vil man ikke være med til.

Vi staa uhyre langt tilbage med det Undervisningsmateriel, der findes i den almene Folkeskoles Klasser, sammenlignet med den Omhu, der vises for at forsyne den højere Skole her i Landet med Undervisningsmateriel. Vi have nu i en Række af Aar haft meget betydelige Bevillinger f. Eks. til at forsyne Almenskolen med Materiel. En Skole som Sorø Akademi har et helt Museum af kostbare Apparater, udstoppede Fugle, tørrede Planter og Mineralier, kort sagt omtrent i enhver Retning et helt Museum. Det anskaffe vi for nogle faa Børn, som gaa i denne Skole. Ude paa Statens Almenskoler omkring i Landet have vi i de senere Aar givet meget betydelige Bevillinger, Tusinder af Kroner til de enkelte Skoler for at forsyne dem med Materiel. Saa meget behøver Landsbyskolen selvfølgelig ikke, den kan nøjes med meget mindre. Hvis man f. Eks. kom saa vidt, at man hvert Aar til en Landsbyskole ofrede 50 Kr. for at forsyne den med Undervisningsmateriel, vilde man i Løbet af en Aarrække kunne faa, hvad der var Brug for. Det var da en Udgift, der var til at bære. Men det, der mangler her, er den virkelige Sans og Forstaaelse af, hvilken Betydning denne Opgave har. Hvor Fejlen ligger, skal jeg ikke her udtale mig ret meget om, den ligger sikkert hos mange Parter. Den ligger hos mange af vore Sogneraad, den ligger hos Skolekommissionerne. Den ligger bl. a. for en meget stor Del i det gejstlige Tilsyn, som Folkeskolen har haft i umindelige Tider. Det er en Ulykke, at i Spidsen for Folkeskolens Tilsyn staaer Gejstligheden. Det er Præster, Provster og Biskopper, som ikke have Sans for denne Sag, og som ikke have gjort noget for at føre den Sag igennem. Det havde været deres Pligt. Havde de slaaet til Lyd for denne Sag, er jeg overbevist om, at det havde staaet langt bedre til med den end i dette Øjeblik. Der blev paa det Landsskolemøde i Aarhus af den Lærer, som indledede denne Forhandling, fremsat nogle statistiske Oplysninger; det var Oplysninger, han selv havde maattet skaffe til Veje, thi ad offentlig Vej kunne vi ikke faa dem, derfra vide vi intet. Men han havde selv udsendt en Række Spørgsmaal gennem Danmarks Lærereforenings Medlemsblad, og der var ind-